

Boltåsen transformatorstasjon – tilleggssøknad midlertidig tilkobling 132 kV ledning Kvandal - Kanstadbotn

1. Bakgrunn og begrunnelse

Hålogaland Kraft Nett AS (heretter HLK Nett). har søkt om å få bygge ny 132/22 kV Boltåsen transformatorstasjon. Konesjonssøknaden er nå til behandling i NVE.

Som beskrevet i konesjonssøknaden er utbyggingen av Evenes til fremskutt flybase for Forsvaret en viktig utløsende faktor. Forsvarsbygg er i gang med bygging av den fremskutte flybasen på Evenes. Flybasen skal være operativ høsten 2021, jfr vedtak i Stortinget. Forsvarsbygg har signalisert at de har behov for 10 MW ekstra utover dagens forsyning til Evenes.

Boltåsen transformatorstasjon er planlagt tilknyttet til Statnetts sin nye omsøkte 132 kV Kvandal – Kanstadbotn. Kraftledningen er også under konesjonsbehandling hos NVE samtidig med transformatorstasjonen. Statnetts sin fremdriftsplan tilsier at kraftledningen er tidligst ferdig rundt 2023-2024, det vil si etter at flybasen skal være operativ.

HLK Nett vil bygge Boltåsen transformatorstasjon og ha den klar til våren / sommeren 2021. For å sikre forsyningssikkerhet til Evenes ønsker HLK Nett å ha mulighet til å koble seg til eksisterende ledning hvis ny ledning ikke er klar til vår/sommer 2021. Statnett har signalisert at det er mulig at noen få master ved Boltås kan bygges i 2021, men at dette er avhengig av blant annet behandling av konesjon og leverandørmarkedet. HLK Nett søker derfor om, hvis nødvendig, blir nye Boltåsen transformatorstasjon midlertidig koblet til Statnetts eksisterende ledning inntil ny ledning er klar for tilkobling. Denne midlertidige løsningen kan ha varighet på noen år. Dette er avklart med Statnett

HLK Nett har vurdert andre løsninger for å sikre forsyningen til flybasen frem til at en ny 132 kV Kvandal – Kanstadbotn står ferdig. Det gjelder tiltak både på regionalnett (66 kV) og på distribusjonsnettet (22kV). Vurderingene til HLK Nett er at tiltak verken på regionalnettet eller distribusjonsnett vil ikke kunne gi den nødvendige effekten som Forsvarsbygg har signalisert de har behov for.

Søknaden gjelder ledninger som tilhører Statnett SF, men dette er direkte knyttet til Boltåsen transformatorstasjon og midlertidig strømforsyningen til denne. HLK Nett er derfor konesjonssøker. Tilknytningen vil skje i veldig tett samarbeid med Statnett SF som vist til i Statnetts konesjonssøknad for fornying av ledningen mellom Kvandal og Kanstadbotn.

2. Generelle opplysninger

2.1 Søker – Hålogaland Kraft Nett AS

HLK Nett AS er et datterselskap til Hålogaland Kraft. Hålogaland Kraft driver operativ virksomhet innen Kraftproduksjon, krafttransport, kraftsalg og breiband. Selskapet har en desentral organisasjon med stasjoner i Bjarkøy, Gratangen, Harstad, lbestad, Lødingen og Skånland (Grovfjord og Breistrand). Selskapets forretningskontor og hovedadministrasjon er i Harstad.

Selskapet har kraftproduksjon i Nedrefoss Gausvik, Øvrefoss Gausvik, Skoddeberg, Hellenen, Nord-Forså, Sør-Forså, Storelva og Fossan.

Hålogaland Kraft AS eier 69 % i Niingen Kraftlag AS og 16,66 % av Nordkraft AS.

Innenfor konsesjonsområdet forsyner selskapets 7 eierkommuner (unntatt deler av Kvæfjord). Selskapet driver krafttransport i regional- og distribusjonsnett. Totalt eier og drifter selskapet et nett med utstrekning 3 068 km bestående av høyspent- og lavspent linjer, jordkabler og sjøkabler. Selskapet drifter 1 255 nettransformatorer med en samlet ytelse på 319 439 kVA og har 24 046 målepunkter mot nettkunder

Selskapet eies av 7 kommuner i Sør-Troms og Nordre Nordland. Eierfordelingen er følgende: Gratangen 8,57%, Harstad 48,57%, lbestad 8,57%, Kvæfjord 8,57%, Lødingen 8,57%, Skånland 8,57% og Tjeldsund 8,57%

Boltåsen transformatorstasjon vil bli delt mellom Statnett SF og HLK Nett. Statnett vil eie og drive de to ledningsfeltene mot Kvanndal og Kanstadbotn samt samleskinne, mens HLK Nett vil drive det tredje ledningsfeltet og de to transformatorfeltene med transformatorer. De provisoriske løsningene vil drives og eies av Statnett SF.

Konsesjonen for deler av anlegget må overføres fra HLK nett til Statnett før idriftsettelse.

2.2 Kontaktinformasjon HLK Nett AS

Konsesjonssøker er:

HLK Nett AS
Rødbergveien 14, 9408 Harstad. Tlf. 77 04 26 26
Organisasjonsnummer: NO 985 411 131 MVA

Spørsmål om konsesjonssøknad kan rettes til HLK Nett AS ved:

Prosjektleder Knut Fagerheim,
Epost: Knut.Fagerheim@hlk.no,
Tlf 770 42 500

2.3 Tillatelse som søkes

2.3.1 Energiloven

I medhold av lov av 29.06.90 nr. 50 «Energiloven» søkes det om anleggskonsesjon for bygging og senere drift av anleggene etter § 3-1 (konsesjon på anlegg):

132 kV Boltåsen - Kvandal

- Etablering av en ny kabelendemast og en vinkelmast på ledningen 132kV Kvandal – Kanstadbotn
- Etablering av 132 kV kraftledning fra kabelendemast til vinkelmast.
- Etablering av kabelanlegg fra kabelendemast til Boltåsen transformatorstasjon
- Lengde på luftledningen Boltåsen – Kvandal vil være ca. 150 meter. Ledningen vil være FeAl Grackle 380
- Lengde på kabelanlegget Boltåsen - Kvandal vil være ca. 50 meter og det legges 132 (170) kV PEX-isolert TSLF 2x3x1x1200 mm².

Dette anlegget vil inngå i den fremtidige forbindelsen 132 kV Boltåsen – Ramsund.

132 kV Boltåsen – Kanstadbotn

- Etablering av en ny kabelendemast og en vinkelmast på ledningen 132kV Kvandal – Kanstadbotn
- Etablering av 132 kV kraftledning fra kabelendemast til vinkelmast
- Etablering av kabelanlegg fra kabelendemast til Boltåsen transformatorstasjon
- Lengde på luftledningen Boltåsen – Kanstadbotn vil være ca. 220 meter. Ledningen vil være FeAl Grackle 380
- Lengde på kabelanlegget Boltåsen - Kanstadbotn vil være ca. 50 meter og det legges 132 (170) kV PEX-isolert TSLF 2x3x1x1200 mm².

Kabelendemast og kabelanlegg vil inngå i den fremtidig nye forbindelsen 132 kV Boltåsen – Kvandal.

Situasjonsplan av omsøkt løsning er vist i tegning 303011-750.

Det søkes om å ha drift på anlegget i perioden våren 2021 og frem til 2024, forutsatt at ny 132 kV Kvandal – Kanstadbotn er satt i drift.

2.3.2 Ekspropriasjonstillatelse

Ved bygging av energianlegg som krever anleggskonsesjon etter Energiloven § 3-1 må tiltakshaver skaffe seg nødvendig grunn og rettigheter for anleggene. Dette kan enten skje gjennom frivillige avtaler eller ved ekspropriasjon.

Denne konsesjonsprosessen søker om en ny tomt for transformatorstasjon og adkomstvei samt rett til å etablere riggplass og midlertidig deponiplass.

HLK Nett tar sikte på å oppnå minnelig avtale med berørte grunneiere. I tilfelle forhandlingene ikke fører frem, søkes det etter Oveigningslova § 2 nr. 19 om ekspropriasjonstillatelse for grunn og nødvendige rettigheter som trengs for bygging og drift av anleggene. Det omfatter stasjonstomt og adkomst til tomten.

Søknaden om ekspropriasjon omfatter:

Mastepunkter	fire stk, ca 30 m ² pr stk
Trase for 132 kV ledningsanlegg	370 meter
Trase for 132 kV kabelanlegg	250 m ²

2.3.3 Forhåndstiltredelse

HLK Nett søker om tillatelse etter Oveigningslova § 25, om å ta rettighetene i konsesjonsvedtakene i bruk før rettskraftig skjønn er avholdt.

2.4 Konsesjoner som påvirkes

Valg av plassering vil påvirke den pågående konsesjonssøknaden til Statnett for ny 132kV Kvandal – Kanstadbotn.

Konsesjonen for dagens 132kV Kvandal – Kanstadbotn vil påvirkes av søknaden.

2.5 Samtidige søknader i samme område eller allerede gitte tillatelser

Statnett har sendt inn konsesjonssøknad om ny ledning 132 kV Kvandal – Kanstadbotn.

HLK Nett har sendt inn søknad om etablering av Boltåsen transformatorstasjon. Midlertidig tilknytningen forutsetter at HLK Nett for konsesjon til denne etablering og lokalisering A velges.

2.6 Eier og driftsforhold for omsøkt anlegg

Statnett SF vil eie og drive de omsøkte anleggene.

2.7 Tillatelser fra offentlige myndigheter etter annet lovverk

2.7.1 Plan og bygningsloven

Sentral- og regionalnettanlegg, transformatorstasjoner og andre større kraftledninger som søker anleggskonsesjon etter energiloven er unntatt fra plan- og bygningsloven. Kun bestemmelsene om konsekvensutredninger og informasjon, behandles etter plan- og bygningsloven. Dette betyr at det kan gis konsesjon og bygges anlegg uavhengig av planstatus, at det ikke skal lages reguleringsplan eller gis dispensasjon for denne typen anlegg, og at det ikke skal vedtas planbestemmelser. Etter ikrafttredelse av ny plan- og bygningslov, kan ikke reguleringsplaner med tilhørende bestemmelser, endre trasé eller løsninger.

Tilhørende konstruksjoner og nødvendige adkomstveier omfattes av konsesjonsbehandlingen og er også unntatt fra plan- og bygningsloven. Slike anlegg skal inntegnes på kart, gjennomgå offentlig høring og inkluderes i konsesjonsvedtaket. Veianlegg som ikke inngår i prosessen fram til konsesjonsvedtaket, skal framlegges i detaljplaner som følger opp konsesjonsvedtaket, eller behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven. Dette kan være midlertidige veier i byggefasen og utbedring av eksisterende veier. Servicebygg og lignende som ikke omfattes av konsesjonsbehandlingen, krever ordinær behandling etter plan- og bygningslovens byggesaksregler.

2.7.2 Kulturminneloven

I henhold til lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 § 9 og 10 skal konsesjonssøker melde fra til kulturmyndighetene om den planlagte utbyggingen. Det foreligger ikke informasjon om kulturminner i området i databasen til Riksantikvaren. Det er gjennom utredningene for kraftledningene og høringene for Boltåsen transformatorstasjon ikke fremkommet opplysninger som tilsier at det er kulturminner i området. Det er ikke stilt krav om §9 undersøkelser for området til transformatorstasjonen.

2.7.3 Forurensningsloven

Det vurderes ikke som nødvendig å søke tillatelser fra offentlige myndigheter i forhold til forurensningsloven. Gjennomføringen av anleggsarbeidet vil forholde seg til loven.

2.7.4 Naturmangfoldloven

I følge Miljødirektoratets Naturbase vil det omsøkte tiltaket ikke komme i konflikt med områder vernet eller foreslått vernet etter naturmangfoldloven. Dette gjelder for alle tre lokasjoner for stasjonsplassering.

Traseen er delvis inne i tidligere forslag til naturreservat for rik lauvskog. Verneforslaget i dag er formelt sett ikke et verneforslag, men i henhold til Fylkesmannen i Troms er naturverdiene fortsatt der og bør ivaretas.

2.7.5 Forskrift om konsekvensutredninger

De omsøkte tiltakene faller ikke inn under kravene om planer og tiltak som skal konsekvensutredes eller vurderes konsekvensutredes.

2.7.6 Motorferdsel i utmark og vassdrag

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4 første ledd bokstav e, gir HLK Nett tillatelse til motorferdsel i utmark i forbindelse med bygging og drift av transformatorstasjonen. Det er derfor ikke nødvendig med andre tillatelser til motorferdsel enn grunneiers samtykke.

Tillatelse til anleggstransport over andre eiendommer enn ledningen berører, vil HLK Nett søke å løse gjennom minnelige avtaler.

2.7.7 Veiloven

Ene vinkelmasten, mot Kvandal, vil komme innenfor 50 meter fra midtlinjen til Fv 824. Det er innefor byggegrensen langs veien og det vil kreve vil kreve dispensasjon fra veglovens byggegrense.

2.8 Tidsplan for gjennomføring

Nedenfor har en satt opp en tidsplan for gjennomføring av prosjektet.

Anleggsstart	Våren 2021
Anleggsperiode	Våren 2020 - sommeren 2021
Ferdigstillelse	Høsten 2021
Driftsfase provisorisk løsning	Høsten 2021 – Høsten 2023/sommeren 2024

Fremdriftsplanen er også avhengig av Statnetts sin fremdrift for bygging av ny 132 kV Kvandal – Kanstadbotn.

3. Beskrivelse av anlegget

3.1 Beskrivelse av det som skal bygges

Tegningene 303011-750 og -751 viser situasjonsplan for omsøkt løsning.. -751 er med ortofoto.

Tabell 1. Tekniske spesifikasjoner for planlagt luftledning

Spenningsnivå	132 kV driftsspenning.
Avstand fra – til	Fra Boltsåen mot Kanstadbotn 220 meter Fra Boltsåen mot Kvandal 150 meter.
Strømførende liner	FeAl Grackle 380, Ø= 34 mm, simplex
Toppline	Gondul, to toppliner (jordingsliner /fiberoptisk kommunikasjonskabel).
Faseavstand1	7 meter
Isolatorer	Glass
Mastetype	Statnett stålmast vinkelmast Kabelendemast, stål
Antall master	To vinkelmaster og to kabelendemaster
Mastehøyder	15-23 meter
Mastefundament	Primært prefabrikkerte fundamenter, eventuelt tradisjonelt plassstøpt betongfundament.
Termisk grenselast	1315 A ved maks kontinuerlig strøm, 20°C
Byggeforbudsbelte	34 m bredde
Ryddebelte	I skog vil ryddebeltet normalt bli lik byggeforbudsbeltet, men kan økes noe for å holde ledningen sikker mot trefall - for eksempel i skråterreng. Om nødvendig ryddes også enkelttrær utenfor ryddebeltet (sikringshogst)

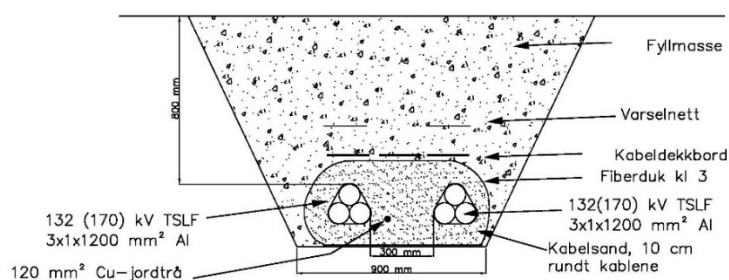
Bilde 3-1 Dagens mastetype, tilsvarende mast, men som vinkelmast, vil bli satt opp.

132 kV Kabelanlegg

Det vil settes opp to kabelendemaster. Plasseringen er vist på situasjonsplanen, mens skisse av kabelendemastene er vist på tegning 303011-730.

Et bilde av kabelendemasten er vist nedenfor. Endemastene vil bli ca. 12 meter høye og bygges i stål. Fra hver kabelendemast vil det legges to sett med 1200 mm² PEX 132 (170) kV som legges i kabelgrøft, jfr Figur 3-1. For 132 kV Boltåsen– Kanstadbotn vil lengden på traseen være ca. 60 meter, mens for 132 kV Boltåsen - Kvandal vil lengden være ca. 50 meter. Traseene er vist på situasjonsplanen.

Generelt grøftesnitt

Figur 3-1 Grøftesnitt for kabelanlegg.

Bilde 3-2 Kabelendemast, fra 132kV Rød - Jåberg i Vestfold.

3.1.1 Andre anlegg

Det er ikke behov for annet nødvendig høyspentanlegg utover det som ligger i konsesjonssøknaden for Boltåsen transformatorstasjon.

Det er behov for midlertidig anleggsvei, men den vil komme i eksisterende linjetrase for dagens 132 kV Kvandal – Kanstadbotn.

3.1.2 Nødvendig høyspennings apparatanlegg

Det er ikke behov for annet nødvendig høyspentanlegg utover det som ligger i konsesjonssøknaden for Boltåsen transformatorstasjon.

3.2 Miljø, naturressurser og samfunn

3.2.1 Arealbruk

Det er behov for fire mastepunkt, til sammen 120 m². Et nytt mastepunkt vil havne på dyrket mark som brukes til grasproduksjon.

Det er behov for ca 250 m² areal til kabeltrase.

3.2.2 Konsekvenser

Det er begrenset konsekvenser for miljø og naturressurser av tiltaket. Det går i dag allerede eksisterende 132 kV Kvandal – Kanstadbotn rett ved. Det blir derfor små endringer for miljø og naturressurser.

Bilde 3-3 Dagens kraftledning som går rett ved Boltåsen.

Tiltaket vil virke sterkt positivt og sikre at flybasen blir operativ som planlagt høsten 2021.

3.3 Systemmessige vurderinger

HLK Nett har vurdert å sikre forsyningen til flybasen gjennom tiltak i regionalnettet og distribusjonsnettet, men uten å finne noen løsning som gir tilstrekkelig effekt.

Statnett har regnet på dagens ledning og det skal gå akkurat å levere den effekten som Forsvarsbygg har signalisert. Statnetts eksisterende ledning kan tilkobles, men avhengig av hvor raskt behovet for Forsvarsbyggs virksomhet tar seg opp til 10 MW kan det utløse behov for noen tiltak i Statnetts stasjon i Kanstadbotn som øker kapasiteten.

Ved å bygge den midlertidige forbindelsen vil det også lettere gjøre bygging av nye 132 kV Kvandal – Kanstadbotn. Ny kraftledning vil i stor del komme i dagens trase og må derfor kobles ut. Ved å ha en transformatorstasjon i mellom kan en del ledningen i to

3.3.1 Tiltakets innvirkning på eksisterende og fremtidig nettstruktur

Det omsøkte tiltaket er tilpasset fremtidig nettstruktur og det legges opp til å bruke materiellet på nytt etter at den provisoriske perioden er over:

- 132 kV Boltåsen – Kanstadbotn er planlagt å bli en del av fremtidig forbindelse 132 kV Boltåsen – Ramsund.
- Kabelendemast og kabelanlegg på 132 kV Boltåsen - Kvandal vil bli en del av den permanente nye ledningen 132 kV Kvandal – Kanstadbotn.
- Vinkelmast på 132 kV Boltåsen – Kvandal vil legges opp til å bruke i andre prosjekter.

3.4 Kostnader

Nedenfor har en satt opp kostnadsoversikt for det omsøkte midlertidig løsningen.

Master og Linemateriell	3 millioner kr
Montasje av master og kraftledning	1 million kr
132 kV Kabelanlegg	1 million kr
Sum	5 millioner

Som skrevet i forrige delkapittel legges det opp til å bruke mesteparten av den omsøkte løsningen i permanent løsninger. Rent praktisk vil mesteparten av kostnadene være forskutterte for senere permanente løsninger.

4. Innvirkning på private interesser

4.1 Generelt

Gjennomføringen av prosjektet krever at det avstås nødvendig areal og rettigheter for etablering av mastepunkter, ledningstrase og kabelanlegg.

4.2 Erstatningsprinsipp

HLK Nett vil gjennom forhandlinger med berørte grunneiere forsøke å komme frem til en minnelig løsning om avståelse av areal og nødvendige rettigheter.

Erstatningene som tilbys ved minnelige forhandlinger vil ta utgangspunkt i verdsettingsprinsipper brukt ved ekspropriasjon. Dette for å sikre en likebehandling av grunneiere som blir berørt av infrastrukturutbygging som herværende tiltak. En avståelse av grunn til kraftledninger og kabelanlegg må gi netteier den fulle råderett over nødvendig areal som skal fradeles som en egen eiendom som netteier skal eie og være hjemmelshaver til.

4.3 Kontakt med grunneiere

HLK Nett har vært i kontakt med grunneiere om planene.

4.4 Bekreftelse på minnelig avtaler

Bekreftelser på minnelige avtaler vil ettersendes direktoratet når disse er inngått.

4.5 Grunneierforhold

Det omsøkte berører følgende eiendommer som pr 4/5-2019 har følgende hjemmelshavere:

Gnr 23 bnr 65	Roar Jakobsen
Gnr 24 Bnr 25	Kjell Riise

5. Tegninger

303011-750	Situasjonsplan omsøkt alternativ
303011-751	Situasjonsplan med ortofoto
303011-730	Skisse av kabelendemaster